

Nr 25.

Ankom till riksdagens kansli den 11 augusti 1914 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor samt lag om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning.

Närvarande vid ärendets slutliga behandling: herrar Petersson i Lidingö villastad, Lindhagen, af Ekenstam^{)}, Trana, Stärner, greve Lagerbjelke, Hult^{*)}, Dahl^{*)}, Fagerlin, Pettersson i Södertälje, Schotte, Persson i Norrköping, Svensson i Saläng^{*)} och Igel.*

^{*)} Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 10 juli 1914 dagtecknad proposition, nr 249, vilken av båda kamrarna hänvisats till lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande lagförslag:

1:o) **Förslag**

till

Lag angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Den, som här i riket å utländsk vara, avsedd för försäljning, eller å emballage, däri dylik vara skall saluhållas, i avsikt att vilseleda i fråga

Bihäng till senare riksdagens protokoll 1914. 9 saml. 25 häft. (Nr 25.) 1

om varans ursprung anbringas beteckning, som giver varan sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige, straffes med böter från och med fem till och med tvåtusen kronor eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårade, med fängelse från och med en till och med sex månader.

Lag samma vare, om någon med sådan avsikt här i riket håller till salu utländsk vara, åt vilken genom någon dära eller å dess emballage anbragt beteckning eller genom beteckning å anslag eller skylt, som hör till varan, gives sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige.

Den omständigheten, att beteckning är avfattad på svenska språket eller att såsom beteckning användes avbildning med svenskt motiv, skall ej, även om i sistnämnda fall avbildningen åtföljes av förklarande text, i och för sig anses giva varan sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige.

Vad i första och andra styckena stadgas skall ej äga tillämpning, då beteckning enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art (generisk beteckning), eller

då, jämte den svenska ursprungsbeteckningen, finnes på tydligt, lätt i ögonen fallande och varaktigt sätt angivet, att varan är av utländskt ursprung.

2 §.

Konungen äge med avseende å främmande stat förordna, att vad i 1 § första och andra styckena stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om beteckning, genom vilken, direkt eller indirekt, vara från Sverige eller från annan främmande stat än den, förordnandet avser, angives vara frambragt eller tillverkad i denna, eller vara från ifrågavarande stat angives vara frambragt eller tillverkad å annan inom denna belägen ort än den verkliga ursprungsorten, såframt icke beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art eller densamma åtföljes av en noggrann och med tydliga bokstäver anbragt beriktigande uppgift, som, i händelse varan icke frambragts eller tillverkats inom ifrågavarande stat, skall utmärka det verkliga ursprungslandet och, därest varan frambragts eller tillverkats å annan ort inom samma stat än den angivna, den verkliga ursprungsorten.

Angående beteckningar för vinodlingsprodukter må därvid föreskrivas, att där någon, på sätt i 1 § sägs, använder dylik beteckning beträffande vara, som honom vederligen frambragts eller tillverkats i

annan stat eller å annan ort än den, beteckningen angiver, skall, ändå att avsikt att vilseleda i fråga om varans ursprung icke föreligger eller beteckningen enligt handelsbruk endast tjänar att utmärka varans art, straffbarhet inträda, såframt ej beteckningen åtföljes av beriktigande uppgift, som i första stycket av denna § avses. I fråga om vissa beteckningar för vinodlingsprodukter må ock bestämmas, att straffbarhet skall inträda, även om sådan beteckning åtföljes av beriktigande uppgift, som nu är sagd.

3 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för överträdelse av denna lag, fortsätter samma förbrytelse, skall för varje gång, åtal därför i laga ordning anhängiggjorts, fällas till det straff, som i 1 § sägs; dock må fängelsestraff icke ådömas för längre tid än sammanlagt sex månader.

4 §.

Det åligger allmän åklagare att åtala förbrytelse mot denna lag.

5 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1915.

samt 2:o) **Förslag**

till

**Lag om ändrad lydelse av 18 § i lagen den 4 juni 1913
angående förbud mot införsel till riket av varor med
oriktig ursprungsbeteckning.**

Härigenom förordnas, att 18 § i lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning skall erhålla följande ändrade lydelse:

Konungen — — — ursprungsorten.

Beslag — — — nämns.

I överenskommelsen må bestämmas, att i fråga om beteckningar för vinodlingsprodukter ej skall gälla vad i första stycket sägs angående generiska beteckningar; och må i fråga om vissa beteckningar för dylika produkter jämväl stadgas, att vara med oriktig sådan beteckning ej må för försäljning införas, ändå att beteckningen åtföljes av beriktigande uppgift, som i nämnda stycke sägs.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1915.

De lagförslag, som genom den kungl. propositionen förelagts riksdagen till prövning, hava föranletts av ett av patentlagstiftningskommittén avgivet, den 25 september 1913 dagtecknat betänkande med förslag till lag angående förbud mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor.

Över detta förslag hava såväl kommerskollegiet som patent- och registreringsverket avgivit infortrade utlåtanden, varjämte kommerskollegiet, som anbefallts att lämna vederbörande tillfälle att yttra sig i ärendet, tillika överlämnat till kollegiet inkomna yttranden från Stockholms handelskammare, handelskamrarna i Göteborg, Gävle och Karlstad, Smålands och Blekinge handelskammare, Skånes handels-, industri- och sjöfartskammare, handels- och industrikammaren för Örebro och Västmanlands län, Norrbottens läns handelskammare, svenska handelskammaren i London, fullmäktige i Järnkontoret, vilka jämväl ingivit ett utlåtande i ärendet av överingenjören, filosofie doktorn J. A. Brinell, styrelsen för Sveriges allmänna exportförening, Sveriges industriförbund, Sveriges allmänna handelsförenings förvaltningsutskott, styrelsen för Sveriges hantverksorganisation, svenska pappersbruksföreningen, Sveriges minuthandlares riksförbund samt styrelsen för Sveriges allmänna vin- och spirituosa-handlareförening ävensom en skrift i ämnet från en inhemsk tillverkare av celluloidkragar.

I fråga om det med de förevarande lagförslagen avsedda syftet har föredragande departementschefen till statsrådsprotokollet den 6 juni 1914 anfört följande:

»I den av nästlidet års riksdag antagna, den 4 juni samma år promulgerade lagen angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning äro meddelade bestämmelser, avsedda att hindra import för försäljningsändamål av varor, som äro försedda med vilseledande beteckningar i fråga om varornas ursprungsort. Dessa bestämmelser äro, fränsett vissa i lagen angivna undantag, ovillkorliga vad angår beteckningar, som giva varan sken av att hava frambragts eller tillverkats i Sverige, varemot det ankommer på Konungen att efter avtal med främmande stat och under förutsättning av reciprocitet utsträcka bestämmelserna i fråga att med vissa modifikationer gälla även oriktiga ursprungsbeteckningar, varigenom varan direkt eller indirekt anges vara frambragt eller tillverkad i den främmande staten eller å någon inom denna belägen ort.

Medan sålunda bestämmelser finnas, som äro ägnade att förebygga införsel över gränsen av varor med vilseledande ursprungsbeteckning, saknas i stort sett, på sätt patentlagstiftningskommittén framhållit, en lagstiftning, som förhindrar ett anbringande inom landet av oriktig ursprungsbeteckning på saluhållna varor, vare sig dessa äro hit införda eller här tillverkade. Denna lucka i lagen avser det föreliggande förslaget att avhjälpa.

De osunda företeelser på näringslivets område, man här vill söka hämma, äro uppenbarligen en art av illojal konkurrens. Med hänsyn härtill och då en allmän lag mot sådan konkurrens är under utarbetande, lär den lagstiftning, som nu företages mot anbringande å varor inom landet av oriktig ursprungsbeteckning, böra få karaktären av ett provisorium.»

Av anförda skäl har departementschefen vidare förklarat sig anse, att med införandet av lagbestämmelser mot oriktiga svenska ursprungsbeteckningar å svenska varor borde anstå i avbidan på berörda lag mot illojal konkurrens.

Beträffande de skäl i övrigt, som ligga till grund för propositionen, får utskottet hänvisa till de vid densamma fogade utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll.

Vid granskning av förevarande lagförslag har utskottet icke funnit

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 9 saml. 25 häft (Nr 25.) 2

anledning till anmärkning och får alltså tillstyrka bifall till den kungl. propositionen.

Utskottet får sålunda hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 11 augusti 1914.

På lagutskottets vägnar:

ALBERT PETERSSON.